

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 40 K. Letno 480 K.
Inozemstvo:
Mesečno 50 K. Letno 600 K.
Oglasi: enostopna mini vrsta za
enkrat 2 K, večkrat popust.

JUGOSLAVIJA

Plačano do

Licijalna knjižnica

redništvo:
Pavšalni franko ulica 1/I. Telefon 380
Uprava:
rg 8. — Telefon 44
Ljubljana, opisi se ne vračajo.
Vprasanje priloži znamko
Svoj

Kraljevo zdravstveno stanje se je zboljšalo.

Beograd, 29. avgusta. Francoski zdravniki so izdali 28. t. m. tale bulletin: Absces, ki se je izpuštil na slepiču, je odpravljen. Temperatura je padla na 37,4, puls 82, stanje Nj. Vel. ne daje povoda za vznemirjenje. Kralj je prebil noč zelo mirno.

Pariz, 30. avgusta. Francoski in naši zdravniki so izdali tole poročilo o zdravstvenem stanju Nj. Vel. kralja Aleksandra z dne 29. avgusta: Zdravstveno stanje Nj. V. kralja Aleksandra je zelo povoljno. Temperatura jutraj 36,5, zvečer 37, žila 80.

Zveza med Čehoslovaško, Jugoslavijo in Avstrijo.

DA KAKI MEJNI KOREKTURI NA ŠKODO JUGOSLAVIJE NE MORE BITI GOVORA.

Praga, 30. avgusta. (Izv.) Dr. Beneš namerava pri prihodnem sestanku z dr. Schoberjem (avstrijski kancler) ustvariti v okviru male antante ali tudi izven nje ožjo zvezo med Čehoslovaško, Jugoslavijo, Avstrijo. O kaki korekturi jugoslovanske avstrijske meje na škodo Jugoslavije pri tem seveda ni niti govora in so tozadevne vesti nastale le vsled nesporazumljenja.

Ze predčerašnjem smo prejeli od našega poročevalca sledečo vest:

Praga, 29. avgusta. (Izv.) Dunajski dopisnik »Lidove Novine« javlja, da baje zanesljivega vira, da se bo na prihodnjem sestanku čeških in avstrijskih državnikov razpravljalo o novem načrtu dr. Beneša. Dr. Beneš namerava namreč ustvariti tesno razmerje med Čehoslovaško, Jugoslavijo in Avstrijo v okviru male antante ali pa tudi izven iste, pri čemer bi igralo najvažnejšo vlogo gospodarsko vprašanje. Ker se ministrskemu

predsedniku Pašiču ni bilo mogoče udeležiti se prejšnje konference, je kljub temu s sigurnostjo pričakovati pritrjena jugoslovanske vlade, ki je baje pripravljena Avstrijem dovoliti gotove koncesije. Kot gotovost je smatrati, da se bo jugoslovanska vlada odpovedala zahtevi po meji Drave ter je celo pripravljena dovoliti na Stajerskem nekatere korekture meje v prilog Avstriji, posebno v čisto nemških občinah. Dogodki bodočih dni bodo pokazali, v koliko bo ta predlog dr. Beneša napredoval in koliko da se sme pričakovati od istega.

Te vesti nismo hoteli priobčiti, dokler se ne bi potrdila ali ovrgla. Danes dobivamo dodatno poročilo, ki odločno zanika vsako možnost korekture meje v našo škodo in mislim, da torej ni potrebna nikakr bojazen, da bi se naša vlada zopet enkrat v svoji zunanji politiki pustila speljati na kriva pota.

Madžarska nasilstva v zapadni Ogrski.

TAJNIK KRŠČANSKO-SOCIJALNE STRANKE OD MADŽAROV USTRELJEN. MADŽARSKA VLADA BI RADA NAPRTILA KRIVDO KOMUNISTOM. POPOLN SPORAZUM MED ČEHOSLOVAŠKO IN AVSTRIJO.

Dunaj, 29. avgusta. Kakor javlja »Korrespondenz Herzog« iz Dunajskega Novega mesta so madžarske tolpe ujele pri St. Margaretenu na Burškem tajnika dunajske krščansko-socijalne stranke Schneiderja in ga v gozdu kratkoma ustrelile. Več drugih znanih dunajskih krščanskih sovjalec, med njimi poslanec dr. Matjaž, se imajo zahvaliti le slučajju, da jih niso ujeli. Madžari so odvedli več avstrijskih orožniških patrul in več zasebnikov iz Dunajskega Novega mesta. Delavstvo v Dunajsk. Novem mestu in Badnu zahteva zaradi teh dogodkov, da se morajo tamošnji Madžari isticati.

Dunajsko Novo mesto, 29. avgusta. Avstrijski orožniki so včeraj dopeli do Železnega (Eisenstadt, Vasvár).

Dunaj, 29. avgusta. V nasprotju z madžarskim vestem, po katerih delujejo komunistični agitatorji v onem delu Zapadne Madžarske, ki ga je prevzela Avstrija, doznava Dunajski korespondenčni urad na merodajnem mestu, da imajo te vesti prigorano tendenco in da so popolnoma brez podlage.

Budimpešta, 30. avgusta. Ministrski predsednik grof Bethlen je izjavil zastopnikom časopisja, da je madžarska vlada pustila vprašanje tretjino zapadnomadžarskega ozemlja radi tega nerešeno, ker bi se, ako bi z Avstrijo glede rešitve omenjenega vprašanja ne prišlo do sporazuma, ne mogla obrniti na velesile in na reparacijsko komisijo. Madžarska vlada se ne brani izpolniti trianonske mirovno

pogodbo, a hoče uveljaviti svoja prava. Madžarska vlada ve, da so nekatera društva poizkušala ali poizkušajo organizirati prostovoljske čete, vendar odločno nastopa zoper take namere. Nocoj je dala ustreliti dva človeka, ki sta hotela poizkusiti nekaj takega. Nemire so povzročili domačini, in sicer kot posledico vkorakanja avstrijskega orožništva, ki so v zasedenih občinah jemali talce. Končno je izjavil grof Bethlen, da se diplomatski položaj ne izpremeni. — Madžarski korespondenčni urad doznava iz verodostojnega vira, da so izmišljene vesti, da bi jemali Avstriji talce.

Dunaj, 30. avgusta. »Politische Korrespondenz« javlja: Madžarski poslanik Masrevich je danes posetil zveznega kancelarja in izrazil, obžalovanje madžarske vlade zaradi dogodkov v Zapadni Madžarski. Izrazil je tudi upanje, da se bo posrečilo pojasniti vesti, ki so po mnenju madžarske vlade tendenciozne. Madžarska vlada upa, da se bo prijateljsko zblizovanje obeh držav uspešno nadaljevalo.

Dunajsko Novo mesto, 30. avg. Več oddelkov avstrijske vojske odrine dne 31. t. m. jutraj kot asistenco na dosedanje meje, da bi v slučaju potrebe podpirala orožnike.

Fehring, 30. avg. Ker so v Jennersdorf in St. Gotthard prispeli močni madžarski oddelki z oklopnimi avtomobili, se je umaknil avstrijski orožniški oddelki, ki se je doslej nahajal ob zapadnem robu kraja. Orožniki stoji sedaj ob štajerski meji. Mir se ni nikjer kalil. V pasu II so zbrani močni madžarski

oddelki, ki nameravajo, kakor vse kaže, obdržati to pokrajino.

Praga, 30. avgusta. (Izv.) Iz poluradnega vira se nam javlja, da se je med čehoslovaško in avstrijsko vlado dosegel popoln sporazum glede od Madžarov povzročene incidenta v zapadni Ogrski. Čehoslovaška vlada vztraja konsekvntno na stališču, ki ga je zavzel dr. Beneš že v Hallstadtu in ki se popolnoma strinja s stališčem avstrijske vlade.

ANGLEŽI ZAHTEVAJO REGULACIJO NAŠE MEJE V BARANJI NA NAŠO ŠKODO.

Beograd, 30. avg. Včeraj ob 17. sta posetila angleški polkovnik Gosset in major Forster (?) ministra zunanjih poslov g. Pašiča. V poučenih krogih trdijo, da sta angleška častnika kot člana mednarodne komisije za izvedbo trianonske mirovne pogodbe podrobno obvestila g. Pašiča o razlogih, radi katerih sta zahtevala, da se meja umakne bolj južno, nego predvideva trianonska mirovna pogodba. Govori se, da je bilo že lani, ko je bila dogovorjena evakuacija Baranje, sklenjeno s strani zastopnikov naše države, da se meja na ta način uredi. Vendar pa ni našemu ministru zunanjih poslov nič znanega o kakem takem sporazumu, niti ni podobnega sporazuma podpisal kateri od zastopnikov naše države. Trdijo, da je g. Pašič izjavil angleškima častnikoma, da naša država spoštuje vse mednarodne dogovore in da s svoje strani zastopa stališče, da se mora trianonska mirovna pogodba popolnoma izvesti in da ima mednarodna komisija na sevu določiti mejo tako, kakor je bilo določeno na mirovni konferenci v Parizu.

BOLGARI PROTESTIRAJO PROTI RAZOROŽITVI.

Sofija, 30. avg. Ko se je izvedelo za odlobo poslaniške konference, da mora Bolgarija svojo vojsko popolnoma razorožiti, se je vršila v Sofiji v protest proti tej odredbi velika skupščina, na kateri je nastopilo več govornikov, ki so soglasno ugotovili, da je vojska neobhodno potrebna za varnost države in da bi bila popolnoma razorožena Bolgarija odvisna od svojih sosedov, ki bi kršili njeno svobodo. Skupščina je pozvala vlado s posebno resolucijo, naj posreduje pri velesilah in pri zvezi narodov, da se te odredbe ukinejo.

HAJDUKI V OKOLICI PRIJEPOLJA.

Prijepolje, 30. avgusta. Predsinočnjim so se v selu Bučju v okraju Prijepolje pojavili odmetniki čete Huseina Boškovića in Jusufa Mehanića. Kakor hitro so v Prijepolju doznali za prihod odmetnikov, so takoj odšli močni oddelki orožnikov in vojakov proti Bučju. Obveščena so bila tudi najbližja mesta, v katerih se nahajajo leteči oddelki, da bi poslala ojačenja.

MARŠAL FRANCHET D'ESPARAY NE VOHUNI.

Beograd, 30. avgusta. Francoski maršal Franchet d'Esperay je bil včeraj sprejet pri predsedniku vlade g. Pašiču. Energično je protestiral proti napadom nekaterih beograjskih listov, da je njegov prihod v zvezi s kontrolo in vohunstvom v naših skladiščih ter drugih vojaških zavodih.

PROMET MED JUGOSLAVIJO IN MADŽARSKO ZOPET OTVORJEN.

Beograd, 30. avg. Prometno ministrstvo je uvedlo promet med našo državo in Madžarsko. Ministrstvo je za ta promet izdelalo poseben pravilnik.

Naša zunanja politika.

Naša vojska je izpraznila Baranjo, kot je pred časom izpraznila Koroško. In kot so pred časom na Koroškem divjali in uničevali naš življenjski »heimverovci«, tako ga preganjajo danes v Baranji »hortijevci«. Pri vsem tem pa človek zaman vprašuje: Kaj dela naša zunanja politika?

Že nekočkrat smo na tem mestu opozorili na gorostasne napake, ki jih je napravila naša vlada v svoji zunanji politiki. Danes pa smo že tako daleč, da se z obupom vprašujemo: ali se sploh še kdo od merodajnih faktorjev v naši državi briga za zunanjo politiko? Ali jo sploh še imamo? In odgovor je žalostnejši od vprašanja. Ker kdor samo površno opazuje tek dogodkov, na katerega bi moralo odločno vplivati vodstvo naše zunanje politike, tu si je na jasnem, da mi danes o kaki zunanji politiki niti govoriti ne moremo.

Bridka resnica je to. Prej so se delale napake, sedaj se ne dela v tem pogledu sploh ničesar več in se pušča vsa zunanjepolitična, jedra države same se dotikajoča vprašanja popolnoma v nemar. Beograd čaka, da se bo rešilo vse samo po sebi in to v času, ko so naši sovražniki z vso svojo agilitnostjo pri delu, da nam po svetu izpodkopljejo še tisto malo političnega ugleda, kar nam ga je po dosedanjih, vsled lenobe in nezmožnosti vladajočih mož nastalih neuspehih še ostalo.

Po zgubljenem koroškem plebiscitu bi se dalo s pametno politiko marsikaj popraviti glede boljše meje napram Avstriji. Aplicirati bi se dal položaj v Gornji Šleziji tudi na Koroško in antanta bi nam morala priznati vsaj čisto slovenske kraje. Toda z Vesničev smrtjo je bilo cele tozadevne akcije konec in za Koroško se danes ne meni noben vrag več.

Popolna desorientacija naše zunanje politike — če smemo tako imenovati igranje in eksperimentiranje z zunanjepolitičnimi vprašanji — se je zopet enkrat pokazala pri reševanju baranjskega vprašanja in pokazala se je zopet zločinska zanikrnost naših vladajočih krogov. Od početka nikake orijentacije, nikake smeri. Vsak dan smo dobivali drugačna obvestila, tako, da naša javnost absolutno ni vedela, pri čem da je. Okupacijske oblasti pa so se v Baranji obnašale tako, kot da bi mislile ostati tam za večno, ter so s tem provocirale tamošnji naš življenjski, da se je na shodih in pri javnih izjavah eksponiral za Jugoslavijo. Ko pa je prišel iz Pariza prvi kuš, pa se je te nesrečneže kratkoma prepustilo na milost in nemilost podivjanim hortijevcem.

Mi pokorno izpraznjujemo, kar je bilo brez našega soglasja dodeljeno premaganim sovražnikom. Baroš pa, ki nam je bil priznan po medsebojni mednarodni pogodbi z Italijo od nje same, je še danes v rokah arditov. In ti ardit so, kot tudi Horthyjevi orožniki, še mirne duše lahko toli predrzni, da posejajo v svrhu plenitve že od nas okupirane kraje, ne da bi se jim pri tem bilo bati kakih neprijetnih posledic. Naša vlada na take bagatele kratkoma ne reagira in ne podvzame nikakih korakov, ki bi zboljšali naš zunanjepolitični položaj.

Ponovno opozarjamo na to igranje z našimi državnimi interesi.

Merodajni krogi naj se zavedo, da njihovo delo tudi v tem oziru motrimo s paznim očesom in da jih bomo, ko pride čas zato, klicali na odgovor. In javnost, ki ji gre res za državo in njen obstoj bo takrat brez dvoma soglasno izrekla sodbo:

Proč s škodljivci države, pa naj se krijejo za še tako državotvornim imenom.

MADŽARSKA NASILJA V BARANJI.

Beograd, 30. avgusta. Tekom današnjega dne je pribežalo v Beograd preko 200 ljudi, ki so morali pobegniti s svojih domov v Baranji radi terorja madžarskih civilnih in vojaških oblasti. Dokler se ne ukrene kaj drugega, bo skrbela za begunce beograjska mestna uprava.

TUDI ITALIJA NE PRIZNAVA VEČ SAMOSTOJNE ČRNE GORE.

Rim, 29. avgusta. (Uradno). Kakor trdi »Giornale d'Italia« nima lišna preiskava v črnogorskem konzulatu ter pri Jovanu Plamenacu in nekaterih drugih črnogorskih ministrih političnega značaja. Imenovani nimajo nobenih diplomatskih privilegijev, ker je Črna gora ujednena s kraljevino SHS ter nima pravic na zastopništva v inozemstvu.

BORZNA POROČILA.

Zagreb: devize 208.57—209.25, Milan 772—777, London 670—671, Newyork ček 1822, Pariz 1405 do 1420, Praga 214.50—215.50, švic. franki 3065, Dunaj 16.70—16.80, Budimpešta 45—46.50. Valute: dolarji

178.75—179.25, rublji 22—32, češkoslov. krome 210—214, 20kronski zlati 640, napoleonidori 633—640, marke 208—210, leji 220—225.

Beograd. Valute: dolarji 45.90, franki 348, marke 52.25. Devize: London 169, Pariz 330, Ženeva 770, Praga 53.70, Dunaj 4.19, Berlin 52.30, Solun 232, Milan 193.

Praga. Nemške marke 97.50, lire 357, franc. franki 651.50, funti šterlingi 311, dolarji 83, dinarji 181.25, leji 98.75, avstr. krome 7.55, poljske marke 2.35, ogrske krome 20.60.

Dunaj. Dolarji 1053—1057, nemške marke 1241—1247, šterlingi 3935—3955, franc. franki 8260 do 8300, lire 4530—4550, dinarji (tisočaki) 2346—2366, stotaki 2326 do 2346, poljske marke 35.75—38.75, leji 1252.50—1262.50, švic. franki 18.125—18.175, češkoslov. krome 1246—1270, ogrske krome 272.25 do 275.25.

Curih. Berlin 6.80, Newyork 588, London 21.76, Pariz 45.70, Milan 25.275, Praga 6.55, Budimpešta .52, Zagreb 3.25, Bukarešta 6.95, Varšava 0.21, Dunaj 0.70, avstrijske krome 0.59.

Michel Zevaco:

„NOSTRADAMUS.“

»Tvoja učenost!« je prezirno zarčal Loyola. »Marija, čarovnica — prazne bajke Slepavstvo! Da ne rečem: sleparstvo!«

III.

Loyola.

Toliko da se je Nostradamus ozrl na moža, ki ga je napadel tako surovo.

»Gospod plemič,« je rekel nekam dobrodušno, »danes pravite vsaj samo sleparstvo!« v drugih okolištinah ste rekli »zločin!«. Ali to je le beseda. Podobni ste slepcu, ki tajni sonce in vendar ne more ubraniti nebeških luči, da ne bi odevala nesrečnika, ki je ne pozna, s svojo svetlobo. Zakaj se boste s takšno nevednostjo? — Poslušajte, gospa,« je povzel nenadoma s svečanim glasom.

»Predstavite si trojen šopek jasnih podmen: vidni in dotekljivi svet je samo senca resničnega sveta, ki se odmiče našim čutom. Mislite si človeka, ki sedi v votlini ter obrača vohu hrbet. Ta človek ni prišel še nikoli iz svoje jame; ne zaveda se niti njenega izhoda. Na zidu v njenem ozadju vidi, kako se rišejo in gibljejo sence vsega, kar se pomiče zunaj mimo votline. Kaj so njemu te sence? Edina resničnost so, ki jo on pozna. In vendar so le sence. Prava resničnost je zunaj votline... Mislite si zdaj, da stoji blizu tega človeka drugi, ki gleda proti vohu. Ta bo videl resnično bitja, ki se gibljejo zunaj; opazoval bo tudi vse njegove kretnje. Ali ne bo videl s tem tudi sence, ki se bodo risale na steni? In ne bo li zmožen napovedovati svojemu tovarišu, kakšne bodo te sence in v kateri smeri se bodo gibale? ... Takšna votlina, gospa, je naš svet.

Sence na skali so vse tisto, kar vidimo. Redkim bitjem človeškega rodu je dodeljeno, da se obračajo proti vohu to je, da opazujejo pozitivno resničnost in napovedujejo svojim sozemljanom, kakšne sence bodo padale na steno zemeljskega življenja — z drugimi besedami, da prerokujejo, kakšni dogodki se bodo vršili.«

»In ti si izmed teh posebnih bitij?« je vprašal Loyola.

»Sem, gospod,« je preprosto dejal Nostradamus.

»Dokaz! nama svojo trditev!« je kriknul Loyola.

Nostradamus je položil roko na zlato mizo. Njegov visoki stas se je vzravnil. Plemenito njegovo lice je udiel izraz ponosnega dostojanstva.

»Bogokletneži!« je zatulil Loyola.

»Kaj delaš z Bogom!...«

»Z Bogom?« je ponovil Nostradamus. »Bog, gospa, je najvišja želja človekova. Bog je skrivna nada

v življenje, obnovljeno v krogu večnosti. Verovati v Boga se pravi upati, hrepeneti preko minljivosti človeškega življenja.«

»Nič več ne bom poslušal teh strašnih bogokletstev!« je škrtnil Loyola.

Vstal je. A Nostradamus je iztegnil roko proti njemu in dejal z lednim glasom:

»Gospod plemič, zahtevam: naj vam dokazem resničnost svoje trditve. Nočem, da bi šli od mene brez tega dokaza. Gospa, nocoj ob šestih je nekdo porinil pisemce pod moja hišna vrata. V pisemcu je bil napovedan poset odlične gospe ob enajstih ponoči. Nič drugega. Tista odlična gospa ste vi, madame. Vas, gospod, ne poznam. Vedel nisem niti, da pridete k meni. Maskirani ste. Sirok plašč mi skriva vašo obleko; le toliko vidim, da nosite meč. A zdaj poslušajte...«

Loyola je začutil, da ga prešinja trepet. Katarina je strmela v tega moža, ki se je zdel sama vtelesena skrivnost.

»Gospod,« je povzel Nostradamus z mirnim glasom, »oseminšestdeset let je minilo od dne, ko je v gorati deželi, kjer sonce vroče pripeka, teka gospa iz visokega plemstva enajstič začutila porodno bolečino. Bilo je v gradu z dobro zavarovano prirodno lego, čigar močne utrdbe obkrožujejo vso okolico. Gospa je namenoma povila v hlevu kakor sveta Devica, in je krstila novorojenčka z imenom Ignacio.«

»Demon!« je zajecjal Loyola, čuteč prvikrat v svojem življenju, kako mu leze nepopisna groza v dno srca.

(Dalje prihodnjik.)

Naročate »Jugoslavijo«

Uspešno delo naših poslancev glede osebnih davkov.

Pod tem naslovom objavlja »Slov. Narod« slavo- in hvalospev na naslov demokratičnih poslancev, zlasti pa dr. Žerjavi, ker se je baje njegovemu predložitvi zahvaliti, da v dobri zvezi davčne komisije.

»Nad dve leti smo pri nas v Sloveniji, tako piše »Narod«, »pogrešali delo teh komisij, katere je ukinila Narodna vlada za Slovenijo pričetku L. 1919. Gotovo je, da bi bilo mnogo nevolje in pritožb odpadlo v krogu davčnih obvezancev, da so obstajale in poslovali te komisije, v katerih sodelujejo poslanci prizadetih strank.«

Kdor čita v demokratiškem glasilu to o strogo opravljeno kritiko razpustitve nekakega sklepa Narodne vlade za Slovenijo mora misliti, da so ta sklep zagrešili sami najhujši nasprotniki demokratičnih, za blagor svojih volilcev takih vnetih poslancev. Če pa poiščemo dotično naredbo v »Uradnem listu«, zapazi na svoje veliko začudenje, da sta to naredbo podpisala dva demokratska poverjenika, med njimi kot podpredsednik Narodne vlade — dr. Gregor Žerjav.

Kakor v sto in sto drugih slučajih so morali šele prizadeti krogi tega velikega državnika poučiti, da je njegovo delo za narod skrajno škodljivo. Ako je torej po dveh letih prišel do spoznanja svoje velike zmote in skušal popraviti, kar se je popraviti dalo, je storil le svojo prokleto dolžnost. Res smešno je, če »Narodov« članek, v očiščeni takemu diletantskemu in za narod škodljivemu tavanju na zakonodajnem polju, govori o »premišljenem in stvarnem delu«.

V tem tiči ravno največji vzrok za veliko nezadovoljnost med narodom, da naši oblastniki kakor Sv. Klara, ki čez dan šiva a ponoči para, danes preključujejo, kar so včeraj ukazali, a jutri vže zopet spreminjajo, kar so komaj vkrenili. Nikjer nobene stalnosti, nikjer sigurnosti! Kako naj določi obrtnik cene svojih izdelkov, kako naj izračuna trgovec, koliko ga bo stala naročena soba, če se vsak teden menjajo carinski stavki, v enem mesecu štirikrat menjajo prepovedi uvoza in izvoza; če se vsak hip uvajajo nove tarife glede carine in na železnica, navadno celo z retroaktivno veljavo? In za to »premišljeno in stvarno delo« naj bomo še dr. Žerjavu in njegovim tovarišem hvaležni, kakor zahteva »Slov. Narod«.

Sicer pa, kar se posebno davčnih komisij tiče, naj vzame članek na blagohotno znanje, da se je odločeno nastopu naših trgovskih in obrtnih organizacij zahvaliti, če so se v Belgradu od avtokratičnih sklepov dr. Žerjavove vlade vrnil k demokratičnim (»demokratični« stranki povsem tuji) načelom avstrijskega zakona o osebnih davkih.

Kako demokratično misli dr. Žerjav, je tudi pokazal, ko je kot podpredsednik Narodne vlade, z intrigami in s pomočjo tovariša ministra dr. Kramarja, prepeljal izvršitev enoglasnega (le dr. Žerjav je glasoval proti) sklepa glede ustanovitve upravnega sodišča za Slovenijo. Danes si ustavne države brez kontrole upravnih oblasti po neodvisnem sodišču niti misliti ne moremo. Prava demokracija ne obstoji v neomejeni in nebrzdani slobodi po kateri lahko vsak dela, kar hoče. Taka sloboda mora na spodaj dovesti do anarhije, na zgoraj pa do samovolje, do avtokracije. Bistvo demokracije obstoji marveč v tem, da ne ostane nobena oblast v državi brez omejitve, brez kontrole.

Vladarja omejuje parlament; poslanstvo zbornice v res demokratičnih državah zgornji dom. Vlada je odgovorna parlamentu, a ker je tu politična kontrola nezadostna (saj je vlada navadno

le eksponent večine v parlamentu), postavljeno je za presojevanje zakonitosti njenih ukrepov še neodvisno sodišče (upravno sodišče). Le avtokratske, oz. diktatorske vlade se odtegujejo taki kontroli. Kdor pozna poželjenja dr. Žerjavi, se ne bo čudil, da se je branil proti sodni kontroli svojega »premišljenega in stvarnega« in da je znal do danes preprečiti ustanovitev upravnega sodišča za Slovenijo, ki ga pa Srbi imajo v obliki Državnega sveta. Radovedni smo, koliko časa bo oviral po vidovdanskim ustavi zajamčeno raztegnitev tega Državnega sveta na naše kraje.

O rešenju vprašanja Baroš.

Pod tem naslovom objavlja »Riječ« dopis inženirja Med. Pavloviča, glavnega ravnatelja broderskega sindikata SHS datiran iz Cirkvenice 18. avgusta. Radi aktualnosti tega dopisa, ki prinaša mnogo zanimivih novih vidikov o vprašanju Reke in luke Baroš, priobčimo ga v dobesednem prevodu. Dopis se glasi: »Bivajoč v Hrvatskem Primorju ravno ob času, ko se je g. Zanella nahajal v Beogradu odšel sem na Sušak in Reko, da vidim na licu mesta situacijo luke Baroš. Železniška proga, ki se spušča od Zagreba čez Delnice proti severnemu delu Jadranskega morja, napravlja velik lok okoli Reke ter prihaja v Baroško luko. Direktno zvezo glavne proge z Barošem niso dovoljevali Madžari, radi izrazitega hrvatskega Sušaka, izdelati direktno zvezo železnice do Baroša, je stvar 15 do 20 dni, kar bi mi, ako bi se izpolnil rapalski dogovor ter bi se nam izročili vsi oni deli luke, ki pripadajo Sušaku, mogli v kratkem času pristopiti k izkoriščanju luke. Oni del luke, ki pripada Reki, naj ostane kakor spomin na nekdanjo madžarsko ekspanzijo in naj ostane to tako dolgo, dokler se »Fiumani« ne spametujejo ter ne zaprosijo, da naj so »Rečani« t. j., da pripadejo Jugoslaviji. Sedaj je reška luka popolnoma mrtva in tako so Italijani, zahtevajoči Fiumo ali smrt, dobili oboje i firmo i ekonomsko smrt iste. Večina na Reki je brezposojno računala, da bo vzporedno D'Annunzijeve pesmi in njegovih arditov mogla ekonomsko živeti tudi brez Jugoslavije; mora se jih pustiti, da se v tem ali prepričajo ali da pridejo do nasprotnega spoznanja. Ko pridejo do svojega prepričanja, — in do tega pridejo, kakor hitro začnemo graditi oni severni del jadranskega Primorja, nastopi trenutek, ko bodo vsi realni Rečani zahtevali, da se Reka pripoji Jugoslaviji, kakor bi to bilo logično. Ako Italija ne spolni rapalski dogovor, daje nam to možnost, da konstatiramo pred celim svetom, da velika sila antante ne izpolnjuje podpisan dogovor proti eni zaveznici, ki je v velikem svetovnem zapletu, tudi ako mnogo manjša od nje — dala več žrtev, nego Italija ter lojalneje izvrševala vse obveze, ki jih je nji nalagala velika vojna. Ali ako se, bog ne daj, mora i to konstatirati, ni treba le vstati pri tem. Nasprotno je treba takoj pristopiti k delu, t. j. zvežati glavno železniško progo Zagreb—Jadran z nekoliko krajev na obali, ki so pripravna, da se otvorijo trgovini. Do kraja Martinšćica, ki je oddaljen 2 kilometra od glavne proge na našem ozemlju, mogla bi se ta zveza izvršiti zelo hitro, ter podaljšati to progo takoj tudi dalje do Bakra, Kraljevice, pa eventualno do Crkvenice in dalje. Bakar, ki je sedaj središče na hrvatskem Primorju, zamore postati lepa in precej velika luka. Z napitjem onega dela luke, ki je plitev, bi se zadobilo zadosti prostora za ca-

rinska skladišča in ostale potrebne stavbe. Sicer je sama luka ugodno zakrita pred ljubomornim pogledom bostra. Že sedaj se nekoliko izvaja stavbni material čez Bakar, samo, da je to zvezano z ogromnimi težavami in stroški, ker prevoz enega vagona stavbenega materiala od železniške postaje Bakar do luke stane 2000 dinarjev. Ta pot je precej strma v dolžini 5 km. — Zgradba nekoliko manjših luk ter njih razvrstitev za posamezne vrste blaga, bi oživila cel ta del naše morske obale, dali bi našemu svetu lep zaslužek, povzdignili bi ga ekonomsko ter bi on čutil popolnoma, da je to njegova država ter bi se razvijal po naši stvarni potrebi. Na črni Cirkvenici—Sela se lahko izvede tudi največja pristaniška instalacija. Pustimo »fiumance« in g. Zanella, naj še nadalje živijo od D'Annunzijeve pesmi, a mi se lotimo dela in povzdignimo ekonomsko v svoji hiši. Ko se nasitijo pesmi in arditov ter poprosijo za kruh, se bomo dogovarjali, a dokler ne izvršimo zvezo naše obale z glavno progo ni treba voditi nobenih pogajanj o uporabljanju reške luke, ne z Zanella, ne z Italijo. Dajati z našim uvozom in izvozom življenje »firmi«, ki bi ne hotela z nami, bil bi greh nad celokupnim našim življenjem na tem hrvatskem Primorju.«

Bodo li našle te pametne besede odmev tam v Beogradu, kjer se menda še ne zavedajo zadostno življenske važnosti gornjega vprašanja za našo državo in kjer menda še vedno upajo, da se bo našel način prijateljskega sporazuma z Italijo in z Italijanskimi Rečani? Načrti Italije proti nam so jasni: oslabeti nas politično in gospodarsko ter zasujiti nas s tem, da se nam zapre pot do pomorske trgovine. S takim sosedom ni mogoče prijateljski sporazum. Uspeha je pričakovati le od odločnega nastopa. In tak nastop ni za nas težaven, kajti Italija nas gospodarsko potrebuje bolj, nego mi njo. Izkoristiti moramo toraj ta naš položaj do skrajnosti.

Generalni konzulat na Dunaju.

Dunaj, 26. avg.

»Jugoslavija« od torka je objavila že tretji članek o generalnem konzulu Ceroviču na Dunaju. Priznati morani, da je Vaš dunajski zastopnik dobro informiran o razmerah v stari pačici na Seilerštätte 30. — Ali ker so pravi članki vzbudili v tukajšnji jugoslovanski koloniji mnogo zanimanja in odobravanja, v prireditih krogih pa veliko jeze, se oglašam tudi jaz, da morda pripomorem dobri stvari do zaježenega uspeha.

Iz posebnih političkih razlogov se ne morem še podpisati; toda uredništvo more povedati moje ime, ako bi se naši državni faktorji za to zanimali, kajti za vsako svojo besedo jamčim sam. Mislim, da toliko zadošča.

Najpoprej moram nekaj popraviti v Vašem članku v torkovi številki. G. F. Pischmacht je popolnoma naš človek, ki se je pošteno vedel tudi pred razsulo Avstro-Ogrske, česar o Ceroviču ne moremo brezposojno trditi. Piše se Pischmacht, ker je tako pisano v krstni knjigi v Medvoda. Tukaj mož izpolnjuje svojo nalogo. Ime Weissenhof je vseskozi nemško, ali seba ne prihaja v poštev; to je 75 let stara ženska, ki že veliko let pospravlja po hiši in torej ne spada v okvir naših pritožb.

Drugače pa ima Vaš poročevalec popolnoma prav. — Frid. Laubner je po narodnosti in mišljenju Madjar, v Požunu (sedanji Bratislavi); naš državljani ni, in ako je postal morda čehoslovski podanik, na stvari sami

to nič ne izpreminja. Ta možakar ne zna jugoslovanski, kljub temu ga je Cerovič postavil za računskega višjega svetnika v VII. činovnem razredu in je tu samo upravnik hiše, kar bi mimogrede kdo drugi rad opravljal. Drugače je brez dela in tu nepotreben. Georg Schirnagel je Dunajčan, jezikovno nesposoben in zato malo uporaben. — Fritz Pogatschnig je pa zaprisežen renegat; njegovo oče je bil nekod z Gorenjskega. Poleg zagrizenosti se odlikuje po nesposobnosti, neporaben za našo službo. — Zelo sem radoveden, kako so ti tuji državljani prisegli na našo ustavo in zvestobo našemu kralju. — Po pravici se torej vprašujejo naši državljani: Ali je vsega tega treba? Ali nimamo naših ljudi, zelo sposobnih in vrednih za tako službo na Dunaju?

Drugače potrjujejo v bistvu glavne trditve v vseh treh Vaših člankih o našem generalnem konzulu dr. Ceroviču. Pričakujem z gotovostjo, da jih v slučaju potrebe potrdi tudi dosedanja naši diplomatski zastopniki g. De Franceschi, Pogacnik, Mihajlovič, Jankovič, Fotič in morda celo dosedanja upravnik poslova g. Rajič, bivši konzul Dimitrijevič, pa cela vrsta uradnikov in članov bivše likvidacijske komisije. Ako bo potrebno, upam, da ne bo nihče vstrepetal pred mogočnim Hofratom Cerovičem, čeprav se hvali z mogočnimi zaščitniki v Beogradu. — Treba končno vendar enkrat povzročiti konec dosedanjim nečastnim in nevdržljivim razmeram na našem dunajskem zastopstvu, in kdorkoli kaj do tega pripomre, naredi dobro delo. Zato sem se spustil v ta neprijetni vrtnec tudi jaz z edino željo, da morda kaj dosežemo v Beogradu.

Naša država je imela doslej že sedem diplomatskih zastopnikov na Dunaju. Do tega rekorda med vsemi državami (Češka n. pr. ima šele drugega poslanika) je zelo veliko pripomre ravno Cerovič, ki je od prvega trenutka vse do danes kandidiral za poslan. mesto. Kolikokrat je bil C. v Beogradu povsem po svoji volji, brez vednosti poslanika! Vsakokrat smo posledice čutili na Dunaju. Ali so njegova poročila shranjena v tajnem arhivu v Beogradu, ne morem vedeti.

Trdim pa s popolno ravnodušnostjo, da je Cerovič glavni povzročitelj vseh možnih sporov med poslanstvom in konzulatom in med uradnim, ki je vedno razcepljeno v dva taborja: za Ceroviča in proti Ceroviču. — Te razmere, ki so že davno zaslužile več pozornosti tudi v Beogradu, so na Dunaju dobro znane ne le med jugoslovensko kolonijo, marveč tudi med drugonarodniki in posebno v diplomatskih krogih in vzpodbujajo ugled našega poslanstva. Iskrene Jugoslovane zelo boli, ko vse to sami vidijo in slišijo, pa ne morejo pomagati ter morajo proti svojemu prepričanju celo marsikaj navidezno zagovarjati.

Vem dobro od raznih strani, da Cerovič ni bil nikdar naklonjen niti sedanjemu upravniku g. Svetoslavu Rašiču, ki je mož na svojem mestu. Sam gojenec dunajskega »Theresianuma« pozna izvrstno jezik in tukajšnje razmere. Tekom svoje diplom. službe, zlasti zadnje čase v Parizu si je pridobil vse ono znanje, ki mu je v tej službi potrebno; mož je vseskozi Evropejec, svetovno izobražen in ne le vrl Srbin, marveč tudi iskren Jugoslovane. — G. Rašič se odlikuje po neizmerni delavnosti, iskrenosti in poštenosti, in smelo trdim, da je dosegel tu že najlepše uspehe, ter da popravila izgubljeni ugled našega poslanstva. Jaz sam nisem imel z njim še prav nič posla in komaj se poznavam, ali resnici na ljubo sem mo-

ral to povedati, kajti na Dunaju imam drugače najširše zveze v vseh možnih krogih in zato me iskreno veseli, ako vidim in čujem kaj dobrega o našem poslanstvu, proti kateremu se je povsod samo zabavljalo...

Gosp. Cerovič je torej tudi g. Rašiča ves čas gledal »od zgoraj dolle«. Zadnje dni pa mu leze pod sukno in še globje, odkar ga namreč »Jugoslavija« krtiči. Morda se nadeja, da zdaj g. upravnik zastavi svojo besedo zanj proti »Jugoslaviji, in vsem tistim, ki njene članke odobrujejo. Zelo bi obžaloval, ako bi C. dosegel tak uspeh!

V zadnjem članku omenjate, da se boste še posebe bali z razmerami na — poslanstvu sam. m. Po mojem povsem stvarnem opazovanju pa rečem, da o sedanjih razmerah na poslanstvu ni mogoče reči slabe sodbe, narobe, treba v splošnem le pohvaliti. Po vzgledu upravnika samega vai uradniki pridno in vestno delajo ter so zelo postrežljivi. Več od njih seveda ne moremo zahtevati. Na konzulatu pa Cerovičevi uplivi in vplivi slabo delujejo na uradništvo, ki je prav po nepotrebnem razdeljeno v dva tabora. — Izjema bi utegnili biti za poslanstva le ena sama, ako vse govorjenje in razburjenje niso le prazne čenčel. Toda ena sama oseba se lahko zamenja z boljšo in potem bo vse dobro.

Za naše državljane posebno je gener. konzulat važnejši, kajti z njim imajo vsak dan najrazličnejšega posla. Pomisliti je, da je naša kolonija na Dunaju zelo številna. Naši ljudje imajo tu najrazličnejša podjetja. Poleg državne opere imamo na kupu kar troje jugosl. bank (Jadranska, Narodna iz Zagreba, Boškovič iz Beograda) in v Jakobergasse 4. (Jugoslovansko iz Beograda). Tu imamo svoje velike trgovce in obrtnike; imamo celo svoj hotel (Holzwarth na Mariahilfsstr. 156), kino (Bijak), brivce, fotografa; samo kostanjarjev in sodačiarjev je čez 300 slov. rodbin. In iz dmovine prihaja vsak dan po važnih pravih več ljudij nego kdajkoli pred vojno. Interese vseh teh rojakov zastopa, ali bi jih vsaj moral zastopati, naš generalni konzulat. Zato mora stati na čelu temu tako važnemu uradu mož čiste preteklosti, mož vseskozi poštenjak in nečak, do katerega bodo imeli naši rojaki zaupanje, a ne, da se ga bodo izogibali kakor steklega psa. Sicer tudi Cerovič ne mara stika s strankami in je ves divji, ako niso bodniki prazni! — Eto glavni vzroki, zakaj se javno pridružujem tožnikom Cerovičevim in odobravam vse, kar so pisali. Potrjujem, da se o vseh teh rečeh tu javno govori in upam, da bo v slučaju potrebe vse tudi dokazano, čeprav je včasih v najbolj resničnih stvareh težko doprinesti dokaze. Najbolj zanesljive priče se strahopetno skrivajo! Naj Cerovič poskusi in srečo!

K izjavi gosp. dr. Žerjava.

G. dr. Žerjav je v včerajšnjem »Jutru« končno vendarle našel pogum, da bo našega odgovornega urednika tožil ker smo mu mi očitali, da javno laže. Kaj ga je zapeljalo k tej predrznosti, ali zaupanje na svojo advokatsko zvitost ali pa dejstvo, da svojo tožbo lahko še vedno umakne, tega danes ne vemo, najbrže pa zadnje, ker tako se dogaja navadno z vsemi tožbami, ki jih takole pred volitvami vlagajo na različne očitek različni mladoklikarji. Ker g. dr. Žerjav mora vendar vedeti, da bo dokaz, ki smo ga doprinesli glede njegove lažljivosti, ko je trdil, da je preiskave proti g. Pesku odredil g. kralj, na-

Guy de Maupassant:

Dežnik.

(Nadaljevanje.)

Molče je strmela nanj, prebena, da bi se ji mogel iztrgati iz grla glas. Tudi on je opazoval dežnik z izbeganim, osuplim, preplašenim obrazom.

Nato sta se spogledala in on je povesil oči, ona pa mu je vrgla nesrečno stvar v obraz, našla v izlivu svoje jeze zopet glas in zakričala: »To si storil nalašč, ti kujon, a to mi poplačaš! To je bil zadnji dežnik, ki si ga dobil.«

Zopet se je vršil strahovit prizor. Po besneči nevolji, ki je trajala celo uro, je končno prišel do besede. Prisegel je, da ničesar ne ve, da sta novo nesrečo zakrivila le zloba ali maščevanje.

Kakor odrešenje je pozdravil ta trenutek zvončkanje na vratih. Bil je prijatelj, ki bi imel popoldne pri niju obedovati.

Gospa Orelle mu je razložila, kaj se je zgodilo. »Ali misli, da mu kupim nov dežnik? O ne. Ne dobi nobenega več.«

Prijatelj je previdno menil: »Pokvaril si bo obleko in ta je končno še več vredna.«

Mala žena, ki se še vedno ni pomirila, je odgovorila: »Potem naj si vza-

me dežnik iz bombaža, svilenega ne dobi nikdar več!«

Pri tej misli pa je postal gospod Orelle ogorčen: »Potem se poslovi! Nato se lahko zaneseš! Z bombaževim dežnikom ne grem v ministrstvo.«

Prijatelj je prigovarjal: »Dajta stari dežnik prevleči, to ne velja toliko!«

Gospa Orelle pa se je srdito vztrajala pri svojem: »To stane najmanj osem frankov. Šestindvajset frankov za dežnik, to je vendar blazno! To je prava nezmiselnost!«

Prijatelju, skromnemu malomeščanu, pa se je nenadoma posvetilo: »Dajte si izplačati odškodnino od zavarovalne družbe. Te družbe so odgovorne za vsako škodo po požaru, to se pravi, če se je zgodila v stanovanju.«

Ta nasvet je ženo pomiril. Ko je nekaj časa premišljevala, je dejala možu: »Jutri, preden pojdeš v urad, stopiš v pisarno zavarovalne družbe, kjer naj ti škodo potrdijo. Nato zahtevaj, da plačajo odškodnino!«

Gospod Orelle se je razburil: »Tega ne storim za vse na svetu! Izgubila sva 18 frankov in radi tega ne bova poginila!«

Drugi dan je primahal v pisarno s palico. Bilo je hvala Bogu lepo vreme.

Gospa Orelle je bila sama doma in še vedno ni mogla preboleti izgube 18

frankov. Položila je dežnik na mizo v jedilnici, se izprehajala okoli nje in se ni mogla odločiti.

Vsak trenutek je mislila na zavarovanje. Vendar se je bala porogljivih pogledov gospodov, ki bi jim morala pojasniti ves dogodek, kakaj bila je v navzočnosti drugih plaha, zardela je za prazen nič in je bila že v zadregi, če je morala govoriti s neznanim človekom. In vendar jo je izguba 18 frankov skledila kakor rana. Sicer ni hotela več misliti na to, navzlic temu jo je mučil spomin na izgubo. Kaj naj stori? Ure so minevale, a ona se ni mogla odločiti. Nenadoma pa se je vzpela, kakor bi jo bila popadla božjast.

»Sama pojdem v zavarovalnico. Bomo videli kaj se da napraviti.«

Vendar je morala dežnik poprej pripraviti, da bo nezgoda popolna in več upanja na uspeh. Vzela je s kamina vžgalico, sežgala vso krpo in še širok rob. Nato je zvilala žalostno potvorjo, je spela z gumijevim obročkom, dela na glavo klobuk, se obrnila in odhitela v Rue de Rivoli, kjer je bila pisarna njene zavarovalnice.

Čim bolj se je bližala svojemu cilju, tem počasnejši ji je bil korak. Kaj naj poreče? Kaj ji odgovore?

Gledala je na hišne številke. Manjkalo jih je še osemnajst. Dobro, ima še

časa za premišljevanje. Stopala je vedno počasneje. Končno se je jela tresti. Tu so stala vrata, nad njimi pa z zlatimi črkami: »Zavarovalnica zoper škodo, povzročeno o požaru.« Torej je bila že ta! Sedaj se je za sekundo ustavila, plaho in sramežljivo, šla dalje, se vrnila, stopila še enkrat naprej in se zopet vrnila.

Končno je črhnila: »Saj mora biti, čim preje, tem bolje.«

Ko pa je vstopila v hišo, je opazila predvsem, kako ji bi se srce.

Prišla je v veliko sobo, ki je bila s pregrado z mnogimi okenci razdeljena na polovico. Iz okenca je gledala gostiška glava, telo je zakrivala gosta mreža.

Približal se ji je gospod s skladovnico papirjev.

Obrnila se je proti njemu in ga tiho, negotovo vprašala: »Oprostite, ali mi morete povedati, kam naj se obrnem radi povračila sežganih predmetov?«

Odgovoril ji je z globokim, polnim glasom: »Na nezgodni oddelku, prvo nadstropje na levo.«

Ta odgovor jo je še bolj plašil. Najraje bi bila odšla brez besedice in zrtvovala svojih 18 frankov. Ko pa si je zopet predstavljala to vsoto, se je opogumila in vznemirjeno diha je kora-

kala po stopnicah v prvo nadstropje. Počivala je pri vsakem koraku.

Kmalu je našla vrata in potrkala. Razločen glas je zaklical: »Naprej!«

Stopila je v veliko sobo, v kateri so sedeli trije z redovi odlikovanj gospodje in slovesno razpravljali.

Eden izmed njih jo je vprašal: »Kaj želite, gospa?«

Nenadoma ni vedela nič odgovoriti in je zajecjala: »Prihajam... prihajam... radi neke nezgode.«

Gospod jo je vladno pozval, naj sede in odvrni, da ji je na razpolago.

Nato se je zopet obrnil k ostalima dvema gospodoma in nadaljeval pogovor z njima: »Torej, gospoda, družba se čuti dolžno, izplačati Vama le 400 tisoč frankov in ne priznava Vaše zahteve na ostalih 100.000 frankov. Ugovoritve dejanskega stanja, kakor rečeno, izkazuje...«

Eden od gospodov ga je prekinil: »Dovolj veva, gospod, sodišče bo izreklo zadnjo besedo. Svojo nalogo sva tu izvršila.«

Po nekaj ceremonijalnih poklonih sta odšla. (Dalje sledi.)

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda.

mestnik in ne, kot odgovarja resnici, njegov predhodnik, ki je bil samo eksponent demokratske stranke, obveljal tudi pred sodiščem. No, mi mirne duše ponavljamo, da se je g. dr. Gregor Žerjav zlagal celi javnosti v obraz in to je deloma sam priznava, ko pravi, da je po njegovem mnenju »sicer vseeno ali e preiskavo odredil ta ali oni državni funkcionar«. Za nas pa seveda nikakor ni vseeno pod kakšnim vrhovnim nadzorstvom se je vodila preiskava ali pod strankarskim ali nadstrankarskim, čeprav preiskavam političnih oblasti kot takim sploh ne pripisujemo posebne važnosti, ker nikakor ne morejo biti vsled odvisnosti vseh posameznih činiteljev meritorne.

Interesanten je pa začetek dr. Žerjave izjave, ko pravi: »Gotovo mi vsakdo verjame, da mi je eden najneprijetnejših poslov, da se moram baviti z afero g. Peska. Stvar se še vsakemu gabi in si vsi samo želimo, da bi je bilo čimprej konec.« Glej ga mo tita! On, ki je že ne iniciator otegnosti, eden najbolj soodgovornih činiteljev pri jutrovi kliki, je prišel sedaj do prepričanja, da je gonja proti g. Pesku ogabna. Veselili bi se

tega samospoznanja, če bi mogli verjeti, da je iskreno, toda zdi se nam, da se jutrovi zavedajo ogabnosti svojega početja šele zadnje dni, ko jim je stvar prišla ostro smrdeti pod njihov lasten nos, ko so se prepričali, da imamo v rokah dokaze glede podkupovanja pri g. Pesku in ko so zvedeli, da je ogabnost njihovega postopanja prišla trumoma odbijati njihove lastne dosedanje pristaje. Kar pa je zanje lahko pogubonosno in češar se gospodje jutrovi z g. dr. Žerjavom vred tako boje je pa dejstvo, da so menda izvedeli, da je ogorčenje nad njihovim amoralnim postopanjem privedlo gotove poštene ljudi do tega, da so se oglasili pri nas in se prostovoljno ponudili za priče proti vodilnim možem jutrovske kliki in to ne samo v stvarih, ki jih po nedolžnem očitajo g. Pesku, temveč tudi o stvarih, ki mečejo silno čudno sliko na umor ranjkega Šritofa. Razumljivo je seveda sedaj, zakaj da si g. dr. Žerjav želi, da bi bilo afere g. Peska čimprej konec. No njegove želje za nas gotovo ne bodo mero-dajne.

Dnevne vesti.

— Našim cenj. naročnikom! V zadnjem času so se nam pripetile nekatere težave, da ter naročniki niso prejeli pravčasno. Vzrok tem zamudam je bilo postavljanje novega motorja za rotacijski strol. Odslej pa je tiskarna tehnično docela izpopolnjena in so vsakojake zamude v bodoče izključene.

— Prošnje za podaljšanje osemurnega delavnika. Pokrajinska uprava oddelek za socialno skrbstvo, opozarja z ozirom na svoječasno notico v časopisu, da prošnje za podaljšanje delavnega časa n. treba kolekovati, vse interese, na začasni taksi zakon v Uradnem listu št. 100, tarif post. 1 in 2 glasom katerih je taksa tudi za te prošnje 5 dinarjev in za njih prilogo 50 para.

— Slovenska dljaška zadruga v Brnu razglasa: (Inskribicija na češki tehniški visoki šoli v Brnu traja od 15. sept. t. l. Po 1. oktobru so redna predavanja.) Člane obsema opozarja naj ne zanemarljavo nabiralne akcije, ker še ni gotovo kdaj, komu in v katerem obsegu bodo centralne stipendije podeljene. Odbor.

— Poziv. Srbski kmetovalci žele poslati nekaj svojih najboljših ukazalnih silov — mladeničev vsaj za pol leta k našim slovenskim kmetom v prakso. Oddelek za kmetijstvo je trdno prepričan, da bi bila ta akcija za oba bratska naroda velike koristi; zato se z zaupanjem obrača na naše kmetovalce, s toplim priporočilom, da bi zlasti oni posestniki, katerim primanjkuje delavnih sil, vzeli po enega ali več srbskih mladeničev na svoja gospodarstva v prakso. Vajenci bi naj opravljal vsa kmetijska dela in bi naj imeli tudi enako hrano in stanovanje kakor vsi ostali člani dotične kmetijske družine. Skrb gospodarja bi morala nadalje biti, da se vajencu vsako važnejše delo primerno razložijo, da se fizične sile mladeničev preveč ne izkoristijo in da se z njimi vedno in v vsakem oziru lepo postopa. Dolžnost dotičnega gospodarja bi bila tudi, da sem in tja poroča o vedenju in marljivosti vajencev na gotovo mesto in dovoli vsako službeno nadziranje vajencev. Blagohotno priljave za sprejem omenjenih vajencev se naj pošljejo na podpisani oddelek najkasneje do 20. septembra 1921. Od pokrajinske uprave, oddelek za kmetijstvo.

— To ni prav. Kakor čujemo iz zanesljivega vira, se naseli prihodnje dni naš rojak gospod Ksaver Meško, ki sedaj živi v kot koroški begunc, v gorski župniji Sv. Roka pri Selah, okraj Slovenjgradec. Mislamo, da to nikakor ni mesto za tako odličnega narodnega delavca in rodoljuba. Stvar merodajnih krogov bo, da se Mešku preskrbi mesto, ki mu gre po njegovih velikih zaslugah in njegove velike ljubezni do naroda.

— Na zimske kmetijske gospodarstvenike Repnjah (p. Vodiče na Gorenjskem) se prične novo šolsko leto s 17. oktobrom t. l. Šola traja 6 mesecev od 17. oktobra t. l. do 15. aprila 1922. V zavod se sprejme 12 gojenk z vsoto potrebno oskrbo. Oskrbovalnina znaša 400 K na mesec v denarju, v živilih za cel tečaj 3 kg masti, 3 kg sladkorja in 30 kg pšenične moke. Prošnje za sprejem gojenk, ki morajo biti najmanj 16 let stare, je vlagati do 30. septembra t. l. pri vodstvu kmetijske — gospodinske šole v Repnjah p. Vodiče na Gorenjskem.

— Anonimni dopis. Uradno se objavlja, da se pisma in dopisi, ki so naslovljeni na pokrajinskega namestnika in ki nimajo nobenega, ali pa le kak anonimen ali povtorjen podpis, ne bodo obravnavali, temveč pridejo brezoplojno v koš.

— Koprarji v Gorjančih. V prvih popoldanskih urah je bil nred dnevi napaden in ubit mlad Amerikanez iz Podgorja. Bil je ustrelen in sicer v glavo in prsi, tako da je smrt nastopila takoj. Ta dogodek je zelo mučno vpliva na ljudstvo, ki je bilo prej vajeno miru. Orožniki seveda pridno iščejo. Dobili so tudi ojačenja.

— Kongres dobrovoljcev. — Udeležence kongresa 9. septembra v Ljubljani je dovoljena po-čena vožnja na državnih in žužnih železnicah. Na državni žel. kupijo cel listek, ki velja za povratek, potrjen od odbora, na žužni žel. dobijo takol polovični listek na člansko legitimacijo. Odlajava velja od 4.—12. septembra. Po prihodu naj se vsak javi v društveni pisarni. Kolodvorska ulica 3. — Odbor.

Ljubljana.

— Čiščenje Ljubljanske struge. Zadnje dni so na Krakovskem nasipu nekoliko odpril vodne satravnice, tako da so malo očistili strugo smrdelich mlak. Bil je že res skrajni čas!

— Tavljen v vlak. Premečju Iv. trgovca s manufakture v Ljubljani v Kolodvorski ulici, so bili med vožnjo ukradeni iz priljage sledi v velikosti 170 cm in s pol metra dolgi izrami. Dva pleta sta črna, eden siv in eden temnozelen. Vrednost znaša 30.000 K. Tavljen je bila izvršena med Mariborom in Ljubljano. Storitelj je neznan.

— Nepravilni kolesarji. Delavko Ivano Ljubič iz Crodu je neznan voznik na Tržaški cesti pod kolesom, da si je zlomila levo roko. Kolesarji naj se ne igrajo s kolesi.

dri s kolesom Fr. Vidalijs, ki se je poškodoval na roki. Neka kolesarka je podrla na tla vdovo Magdaleno Pettau, ki je poškodovana na levi nogi.

— Dramatični odsek izobraževalnega društva »Bratstvo« sklicuje za danes ob 8. uri zvečer v običajnih prostorih skupen sestanek vseh že prijavljenih članov in vabi istočasno druge interese, da se pravčasno prijavijo. — Na tem sestanku se bodo namreč razdelile vloge za novo igrano sicer je sedaj na sporedu velika narodna igra, ki zahteva izredno številni ansambel. — Igra se bo študirala za prihodnje turnejo, ki jo namerava odsek napraviti v najkrajšem času. — Sodobno se bo začela študirati igra »Na pologu« Dr. Ivo Sorlija, katera se bo igrala o posebnih prilikah. — Pridite gotovi vsi, člani obvezno. — Režiser.

— Kavarna Leon. Vsak dan damski koncert. Se priporoča za obilen obisk.

— Umrla je ga. Roza Černe, iz ugledne ljubljanske rodbine. Preostali naše iskreno sožalje, blagi pokojnici pa večni mir.

— Ukradena listina. Boženi Gorazdovi je bila 29. t. m. okoli pol 9. ure na Vodniškem trgu iz košare ukradena rdeča usnjata listina z letnico 4. 10. 1882, z 200 kromami. Tat je neznan, vendar se sumi, da je tatvino izvršil 12 leten dečko, dobro razvit, sivo umazano obločen, s kapo »Sport«.

Maribor.

— Sola vinarstva, sadjarstva in poljedelstva Sola v Mariboru. Ravnateljstvu drž. vinarstva in sadjarstva Sola v Mariboru je došlo telefonična vest s pristojnega mesta, da je v smislu svoječasne posveta, odnosno sklepa strokovnjakov Slovenije ustanovitve srednje vinarke, sadjarke in poljedelske šole v Mariboru poleg obstoječe vinarke in sadjarke šole v Mariboru centralna vlada odobrila ter odredila, da se ima srednja šola še letos otvoriti. Vse p. drobnosti se niso znane. Vendar je gotovo, da se bo prvo šolsko leto morlo začeti nekoliko pozneje kot navadno, menda še 1. meseca oktobra ali novembra 1921, na kar se zanimanci, ki žele obiskovati novo srednjo šolo, opozarjajo že zdaj. Sposliti pozolji za sprejem so: starost najmanj 16 let, z dobrim vspehom dovršena nižja gimnazija ali realka ali meščanska šola; prednost imajo tisti, ki so razum tega obiskovalci še kako drugo kmetijsko šolo ali so bili že v kmetijski praksi in so kmetijski stanovalci. Učenci srednje šole so brez izjeme eksternisti (izven zavoda stanujoči odušno oskrbovani). Drugi končno veljavni pogoj za sprejem se objavlja čim prej. Vsa možna podrobnostja pojasnila o zadevi daje do nadaljnjega ravnateljstvo vinarke in sadjarke šole v Mariboru. Druzi listi se naprošajo, da blagovolijo to vest poslati.

— Češka kolonija v Mariboru je zelo aglna. V kratkem času je nabrala za ljudsko knjižnico 10.000 K. Jeseni otvori marionetno gledališče za otroke.

Celje.

— Srbski gostje v Celju. Pred nekaj dni je obiskala Celje na svoji turneji po Hrvatski in Sloveniji družba akademikov in akademikov iz Beograda ter nam podala dva prav lepa večera v našem gledališču. Da smo pa zamokli množično streljivo družbo več dni obdržati v svoji sred. gre v prvi vrsti zahvala vsem onim blagim srcam, ki so sprejela drage goste pod svojo streho in oskrbo. Lepo je pokazalo svojo ljubezen in naklonenost napram srbskim gostom tudi izobraževalno društvo »Bratstvo« pod predsedstvom g. podžupana Zabkarja, ki je priredilo gostom pred njihovim odhodom poslovilni banket. Na tem banketu se je sprožila tudi misel, da bi ogledali gostje naše Savinjske planine in se je to v svrhu že takoj pri mizi z naše strani nabrala manjša svota, ki se je pa izdatno povečala z velikodušnim darom podžupana g. Zabkarja in občinskega odbornika g. Modica, katera sta darovala v ta namen vsak po 400 kron. Sprožena misel se je realizirala in srbski bratje se niso mogli dovolj naučiti lepote našega planinskega raja. Odsli so s najboljšimi utisi in željo, da čim prej spet posestijo »divno Slovenijo« kakor jo nazivajo. Podružnica »Fer. saveza« v Celju.

— Izkaznice in znake za Ljubljanski veliki semenj izdaja poleg Občeslovenskega obrtnega društva v Celju tudi podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju.

— Selo »Gospodarskega sveta« sklicuje za četrti 1. septembra ob 8. uri zvečer v hotel »Balkan« »Obrtno društvo v Celju«. Zaradi važnosti seje se žane postaja k poslušateljni udeležbi.

— S kopanjem v Savinji se je že skoro popolnoma prenehalo valed deževnega vremena. Le tulitami se še gre ohladiti kakšen vročekrvnež v valove Savinje. V letošnji kopalni sezoni ni v Celju nikdar stnil, kar je redek slučaj.

— Savinjski semenj se od 1. septembra naprej ne bo vršil več na prostoru pred magistratom ampak na prostoru na obrobju ob Savinji.

Osebnost. Okrajni komisar g. Fr. Vovšek je premeščen iz Celja k okr. glavarstvu v Celju pa vladni koncipist dr. Lovro Hacin iz Ptuja.

Epidemije v celjskem političnem okraju. V celjskem okraju se je zadnje čase pojavila v večjem obsegu griza. Legar je skoro popolnoma prenehal in je v celjem okraju le še par slučajev. Epidemija koz je popolnoma udušana.

Samomor blazneža. 54letni Jurij Ribisly iz Celjske okolice je bil v blaznični Steinhof pri Dunaju. Nedavno so ga kot našega državljana poslali na Studenc. Med vožnjo pri Lipnici pa je svojemu spremljevalcu pobegnil, skočil z vlaka ter se tako pobil, da je v Špilah umrl.

Ptuj.

Izkaznice istovetnosti mora imeti vsaka oseba, zlasti tisti, ki potuje iz mesta. Opozarja se občinstvo, da ne bode imelo sitnosti naj si vsak isto preskrbi. Izkaznica se dobi na magistratu proti plačilu pristojbine 50 para. — Izkaznice se izdajajo za dobo 1 meseca, če se priloži slika za 1 leto.

Ptujski mesarji izvajajo vsled maksimalno določenih cen neke vrste pasivne rezistence. Po osmi uri ni skoro v nobeni meslini več mesa. Govejega mesa imajo le toliko, da lahko postrežejo nekaterim stalnim odjemalcem. Teletino prodajajo samo ob nedeljah in še to samo v malenkostni množini. — Stranke, ki ne dobiijo mesa, morajo povrh vsega tega poslušati od gospodarjev mesarjev različne arogantne psovke. — Tablice, na katerih naj bi bile napisane cene mesa, nima nobeden. — Kot sprednji del mesa prodajajo samo glavo in noge, drugo vse kot zadnji del. Vseh teh nerednosti nobeden ne vidi. — Nam je res nerazumljivo, zakaj magistrat, oziroma tisti, ki je kompetenten, ne nadzoruje izvrševanja izdanih odredb! Je pač upravičeno godrnjanje prebivalstva, da sedaj dela lahko vsak kar hoče, ker se nobeden za nič ne briga.

Avto last grofa Windischgrätza je povozil med Budino in Ptujem 5letnega otroka Franca Hrenič iz Ptuja. — Isti je dobil znatne poškodbe.

Označbo cen. Naredba z dne 20. julija 1921 št. 159, s katero se odredjuje, da morajo biti označene prodajne cene vsem življenjskim predmetom na vidnem mestu za Ptuj ne velja. — Cen vsled brezvestne spekulacije trgovcev niso skoro nikjer označene. — Na trgu prodaja vsak, kakor hoče in se cene enim in istim predmetom dnevno najmanj trikrat menjajo. — Je pač gerent — advokat, ki pozna dobro postavje!

Dopisnik iz Celja se hudeje nad nemškimi priliki celjskih trgovcev. — V Ptuju je slabše. Zraven spakiranih imen kakor Schoschertitach (ded njegov, doma iz Ribnice) Slawitsch, Selinschegg itd. so napisana pri nekaterih še nemško krstna imena, kakor Josef Goriup, Josef Murschitz, Carl Akerman, Wilhelm Blanke, Josef Pärthner pekarja itd. Na eni in isti tabli, poleg slovenskega označanja trgovine, nemško pisano krstno ime.

Ne hodite po železniški progi, ker je to strogo prepovedano. Zlasti zadnji čas se postopa proti tem prestopkom jako strogo. Straža, ki stoji na vsakem mostu ima pravico, proti vsakemu, ki se ne pokori njenim navodilom, rabiti orožje.

Sport in turistika.

Velika nogometna tekma med Prva-kom Bosne Sarajevskim amaterskim športnim klubom in ljubljansko Sparto se vrši v sredo 31. avgusta na prostoru Ilirije ob 17. in pol uri. Sarajevčani, kateri so pokazali v zadnjih dveh tekmah z Ilirijo lepo, premisljeno in fair igro, bodo sigurno tudi v tej tekmi po tridnevnem odpočitju vsestransko zadovoljni publiko. Sparta je eno naših najbolj simpatičnih ljubljanskih moštev, katero je pokazalo v letošnji sezoni že v mnogih tekmah kar najlepšo igro, nastopi v sledeči sestavi: Skrbinec, Joras, Bregar I., Deržal, Harš, Bregar II., Kotnik, Zargaj II., Učak, Neka, Zargaj I.

Sokolstvo.

Ljubljanski Sokol pozivlja svoje članstvo, da se v čim večjem številu udeleži pogreba starega našega člana br. Josipa Kuharja. Zbirališče danes 30. avgusta ob pol 14. uri pred Narodnim domom.

Porodne obravnave.

Mlad sleparček — prijet pod Tivoli. Bilo je neko nedeljo, lep dan in pod Tivoli je vrvelo živahno življenje. Osobito se je gnetla mladina okrog raznih stojnic, gugalnic, strelnic in okrog podobnih barak. Posebno pozornost pa je zbudil v tej pestri družbi pri strelišču mlad dečko, ki je streljal kar naprej in plačeval tudi drugim za streljanje. — Na tega fanta je opozoril nekdo stražnika in prišlo se je fanta oko postavje. Kmalu ga je stražnik pograbil in preiskal. Ni se malo čudil, ko je začel razgrinjati pred sabo cele kupe bankovcev. Fant je imel pri sebi skoro 76.000 kron.

Uvedli so strogo preiskavo in ta je do-gnala sledeče. Lesni trgovec in posestnik Podbevšek iz Vrhpolja je izgubil v gostilni »Pod Skalco« v Kamniku iz svoje listnice kuverto, v kateri je imel 86.000 kron. To kuverto je našel današnji oboževalec 15letni tovarniški delavec. Fant se je obnašal, ko je dobil denar, dosledno prav tako, kot se obnašajo otroci, ki pridejo do denarja. — Denar je skril najprej pod neki žleb. Končno je šel k neki natakari in k nekemu prijatelju in tema dvama povedal, da ima veliko denarja in jih vprašal za svet, kaj hoče z denarjem napraviti. Ta dva sta mu svetovala, naj ga obdrži. »Molči pa tiho budi in lepo počasi troši.« — Za ta nasvet je plačal fant natakari 800 kron. — Prijatelju pa kar 4000 kron. — Drugi dan je fant odpovedal službo, vzel denar in hajd — svet. — Ker je bil svoječasno del časa na Rakovniku, je šel najprej obiskat svoje tovariše. Tam si je nakupil razne drobnarije, kakor uro, peresa za klobuk, nalilce, list, notes in razne drobnarije. Od tam je šel v mesto, kjer je našel vesele lačne in žejne tovariše, ktere je pošteno pogostil in dal še vsakemu po 20 ali 40 kron. — Nato pa je šel pod Tivoli, kjer je bil zanj otroški raj, osobito ker je imel dosti denarja. — Zabalav se je precej časa, končno pa ga je začela usoda pri strolnici, kjer je streljal tarčo. — Pri obravnavi fant pove, kako je vzel, pravi pa, da ni vrnil denarja zato, ker so mu drugi odsveto-vali in pa ker se je bal, da ga ne bi imeli za tata. Dečko je nekoliko duševno omejen, vendar dosti prekan, da ve kaj dela. Zavgovor se opira na slabo vzgojo, osobito na Rakovniku, na duševno manjvrednost in na to, da je bil študent popolnoma po-

ravnana. Senat je stavil porotnikom samo eno glavno vprašanje glede prikritja in uporabe najdenega denarja. — Porotniki so vprašanje soglasno potrdili, pri tem 10 glasov za krivdo v smislu obtožnice, 2 glasova pa, da znaša škoda več kot 4000 in manj kot 40.000 kron. — Drž. pravdnik predlaga ob-sodbo, predlaga pa tudi, da se z ozirom na razne olajševalne okoliščine posluži sodišče pravice olajšave pri odmeri kazni. Zagovornik je obširno razširil olajševalne momente in prošil za nizko kazen. Fant je bil obsojen radi hudodelstva goljufije na eno leto težke ječe.

Požig iz leze. Bivši mesarski pomočnik Jakob Avšič kasneje tovarniški delavec iz Dev. Marije v Polju se je seznanil še pred vojno s sestro svoje takratne gospodnje. Ko se je vrnil Jakob iz ruskega ujetništva, se mu ni ljubilo preveč delati in rad bi si bil ustanovil udobnejše življenje. Sestal se je zopet s svojo predvojno znanko in dasi je bila ona 18 let starejša, se je vendar z njo dne 2. januarja letos poročil. Zena je bila precej dobro situirana branjevka in je prodajala na trgu kuhinjsko posodo. Ko se je Jakob poročil, se ni pečal več s svojim obrtom, marveč je hodil z ženo na trg. Kmalu po poroki pa je začel Jakob popivati in se z ženo prepirati. Posledica teh preprirov pa je bil usoden dan, ki je pripeljal Jakoba pred današnje poroto kot požigalca. Dne 18. junija je vzel Jakob zjutraj svoj ženi 1800 kron. — Šel je v gostilno — žena za njim. — Sledil je prepir v gostilni in žena ga je pošteno oštela. On je ostal v gostilni cel dan, je v gostilni prenočil in drugi dan zopet cel dan popival. Med tem pa je žena Terezija Avšičeva zmetala njegovo obleko iz stanovanja in pobegnila k svoji stari znanki Ambrozevi pri Dev. Mariji v Polju. — Drugo noč je prišel mož Jakob — zapil je v dveh dneh vseh 1800 kron — piljan domov, in ker je ni bilo doma, je šel k Ambrozevi. — Poklical je gospodinjico in zahteval ženo. Ta pa mu je rekla, da žene ni pri njej, marveč v Ljubljani. Jakob je malo rentatil pod oknom in Ambrozeva je čula besede: Če nečete odpreti, Vam bom že posvetil. — In res 10 minut nato je začela goreti par korakov oddaljena šupa. Zgorelo je: šupa, tri drvarnice, 30 smrekovih desk, pet kos, 6 kosič, mlekarški vozček, mali voz, pol metra drv, voz stela in dva para golobov. —

Oboženi Jakob Avšič se zagovarja s popolno pianostjo. Sele dejstvo, da je zagorel pred njim požar, ga je nekoliko stresnil in prestrašen in skesan je Jakob pobegnil v Kuharjevo gostilno. Kako je zažgal ne ve, ali s cigareto, ali pa je vrgel v stello gorečo šibico. Oboževca slikajo priče drugače kot mirnega, in dobrega človeka in je bil pri sosedih priljubljen človek. Ogenj je napravil okoli 14.000 K škodo. To škodo je soproga Avšičeva popolnoma poravnala in Ambrozevi so zadovoljni in zopet ravno tako prijetelji, kot so bili pred tem nesrečnim dogodkom, in ni bilo ni med njimi sovraštva. Oboževalec je bil res piljan, ves zamazan, kot bi se vjal po blatu in se je zaletaval. Pijančevanje sicer ni njegova navada, pač pa je ona precej silna ženska in precej ostrih in gostih besedi. — Bila je tudi silno ljubosumna. Ker je oboževalec dne 4. junija v preiskovalnem zaporu priznal, da je zažgal in povedal, kako je to napravil, danes pa trdi, da ga morda preiskovalni sodnik ni dobro razumel je bil zaslišan tudi preiskovalni sodnik dr. Reinar. — Priča potrdi, da je oboževalec res po dolgem premišljevanju priznal. Na vprašanje, zakaj pa ni pogasil, mu je rekel, da je bilo že prepozno. Poudarjal pa je, da je to stori v jezi in pianosti. — V šupi je bila razna strelja in jako suha. — Sodišče je stavilo porotnikom štiri vprašanja in sicer prvo, glede požiga, in tri vprašanja radi hude škode in pianosti. Drž. pravdnik vzdržuje obtožnico, zagovornik pa poudarja, da je oboževalec po izreku številnih in različnih priče dober, trezen in zmeren človek. Zena, ki je prav za prav zakrivila celo nesrečo, je tudi popravila in poravnala Ambrozevim celo škodo in so z Ambrozevi prijatelji, kot so bili prej. Posledice so zbrisane, maščevanja ni. — Ker Avšič priznava ni alkoholič, takrat pa je pil razjarjen in lezen na ženo, ki ga je javno v gostilni ozmerjala, dva dni in gotovo ga je kot nevaljenega pijanca tako prevzela pijaca, da je res izgubil okno treznost in zavest, ki je potrebna za kvalifikacijo hudodelstva. Prosti porotnike, da zanikajo prvo vprašanje, naka-ropadajo vsa ostala vprašanja, če pa prvo vprašanje potrdijo, potem naj potrdijo še tretje in četrti, s čemur bo tudi pravici zadosteno. — Porotniki so prvo glavno vprašanje glede zažiga potrdili z enajstimi glasovi. Vprašanje glede popolne pianosti so bili z devetimi glasovi zanikali, zanikali pa so tudi soglasno drugo vprašanje glede znamenito velike škode. Ker so bili odgovori v logičnem neskladu se je vršilo na predlog zagovornika ponovno glasovanje. — Ponovno so porotniki glasovali kot prvič, odpadlo je samo četrt vprašanje. Jakob Avšič je bil nato obsojen na 3 leta težke ječe.

— Oboženi Jakob Avšič se zagovarja s popolno pianostjo. Sele dejstvo, da je zagorel pred njim požar, ga je nekoliko stresnil in prestrašen in skesan je Jakob pobegnil v Kuharjevo gostilno. Kako je zažgal ne ve, ali s cigareto, ali pa je vrgel v stello gorečo šibico. Oboževca slikajo priče drugače kot mirnega, in dobrega človeka in je bil pri sosedih priljubljen človek. Ogenj je napravil okoli 14.000 K škodo. To škodo je soproga Avšičeva popolnoma poravnala in Ambrozevi so zadovoljni in zopet ravno tako prijetelji, kot so bili pred tem nesrečnim dogodkom, in ni bilo ni med njimi sovraštva. Oboževalec je bil res piljan, ves zamazan, kot bi se vjal po blatu in se je zaletaval. Pijančevanje sicer ni njegova navada, pač pa je ona precej silna ženska in precej ostrih in gostih besedi. — Bila je tudi silno ljubosumna. Ker je oboževalec dne 4. junija v preiskovalnem zaporu priznal, da je zažgal in povedal, kako je to napravil, danes pa trdi, da ga morda preiskovalni sodnik ni dobro razumel je bil zaslišan tudi preiskovalni sodnik dr. Reinar. — Priča potrdi, da je oboževalec res po dolgem premišljevanju priznal. Na vprašanje, zakaj pa ni pogasil, mu je rekel, da je bilo že prepozno. Poudarjal pa je, da je to stori v jezi in pianosti. — V šupi je bila razna strelja in jako suha. — Sodišče je stavilo porotnikom štiri vprašanja in sicer prvo, glede požiga, in tri vprašanja radi hude škode in pianosti. Drž. pravdnik vzdržuje obtožnico, zagovornik pa poudarja, da je oboževalec po izreku številnih in različnih priče dober, trezen in zmeren človek. Zena, ki je prav za prav zakrivila celo nesrečo, je tudi popravila in poravnala Ambrozevim celo škodo in so z Ambrozevi prijatelji, kot so bili prej. Posledice so zbrisane, maščevanja ni. — Ker Avšič priznava ni alkoholič, takrat pa je pil razjarjen in lezen na ženo, ki ga je javno v gostilni ozmerjala, dva dni in gotovo ga je kot nevaljenega pijanca tako prevzela pijaca, da je res izgubil okno treznost in zavest, ki je potrebna za kvalifikacijo hudodelstva. Prosti porotnike, da zanikajo prvo vprašanje, naka-ropadajo vsa ostala vprašanja, če pa prvo vprašanje potrdijo, potem naj potrdijo še tretje in četrti, s čemur bo tudi pravici zadosteno. — Porotniki so prvo glavno vprašanje glede zažiga potrdili z enajstimi glasovi. Vprašanje glede popolne pianosti so bili z devetimi glasovi zanikali, zanikali pa so tudi soglasno drugo vprašanje glede znamenito velike škode. Ker so bili odgovori v logičnem neskladu se je vršilo na predlog zagovornika ponovno glasovanje. — Ponovno so porotniki glasovali kot prvič, odpadlo je samo četrt vprašanje. Jakob Avšič je bil nato obsojen na 3 leta težke ječe.

— Oboženi Jakob Avšič se zagovarja s popolno pianostjo. Sele dejstvo, da je zagorel pred njim požar, ga je nekoliko stresnil in prestrašen in skesan je Jakob pobegnil v Kuharjevo gostilno. Kako je zažgal ne ve, ali s cigareto, ali pa je vrgel v stello gorečo šibico. Oboževca slikajo priče drugače kot mirnega, in dobrega človeka in je bil pri sosedih priljubljen človek. Ogenj je napravil okoli 14.000 K škodo. To škodo je soproga Avšičeva popolnoma poravnala in Ambrozevi so zadovoljni in zopet ravno tako prijetelji, kot so bili pred tem nesrečnim dogodkom, in ni bilo ni med njimi sovraštva. Oboževalec je bil res piljan, ves zamazan, kot bi se vjal po blatu in se je zaletaval. Pijančevanje sicer ni njegova navada, pač pa je ona precej silna ženska in precej ostrih in gostih besedi. — Bila je tudi silno ljubosumna. Ker je oboževalec dne 4. junija v preiskovalnem zaporu priznal, da je zažgal in povedal, kako je to napravil, danes pa trdi, da ga morda preiskovalni sodnik ni dobro razumel je bil zaslišan tudi preiskovalni sodnik dr. Reinar. — Priča potrdi, da je oboževalec res po dolgem premišljevanju priznal. Na vprašanje, zakaj pa ni pogasil, mu je rekel, da je bilo že prepozno. Poudarjal pa je, da je to stori v jezi in pianosti. — V šupi je bila razna strelja in jako suha. — Sodišče je stavilo porotnikom štiri vprašanja in sicer prvo, glede požiga, in tri vprašanja radi hude škode in pianosti. Drž. pravdnik vzdržuje obtožnico, zagovornik pa poudarja, da je oboževalec po izreku številnih in različnih priče dober, trezen in zmeren človek. Zena, ki je prav za prav zakrivila celo nesrečo, je tudi popravila in poravnala Ambrozevim celo škodo in so z Ambrozevi prijatelji, kot so bili prej. Posledice so zbrisane, maščevanja ni. — Ker Avšič priznava ni alkoholič, takrat pa je pil razjarjen in lezen na ženo, ki ga je javno v gostilni ozmerjala, dva dni in gotovo ga je kot nevaljenega pijanca tako prevzela pijaca, da je res izgubil okno treznost in zavest, ki je potrebna za kvalifikacijo hudodelstva. Prosti porotnike, da zanikajo prvo vprašanje, naka-ropadajo vsa ostala vprašanja, če pa prvo vprašanje potrdijo, potem naj potrdijo še tretje in četrti, s čemur bo tudi pravici zadosteno. — Porotniki so prvo glavno vprašanje glede zažiga potrdili z enajstimi glasovi. Vprašanje glede popolne pianosti so bili z devetimi glasovi zanikali, zanikali pa so tudi soglasno drugo vprašanje glede znamenito velike škode. Ker so bili odgovori v logičnem neskladu se je vršilo na predlog zagovornika ponovno glasovanje. — Ponovno so porotniki glasovali kot prvič, odpadlo je samo četrt vprašanje. Jakob Avšič je bil nato obsojen na 3 leta težke ječe.

— Oboženi Jakob Avšič se zagovarja s popolno pianostjo. Sele dejstvo, da je zagorel pred njim požar, ga je nekoliko stresnil in prestrašen in skesan je Jakob pobegnil v Kuharjevo gostilno. Kako je zažgal ne ve, ali s cigareto, ali pa je vrgel v stello gorečo šibico. Oboževca slikajo priče drugače kot mirnega, in dobrega človeka in je bil pri sosedih priljubljen človek. Ogenj je napravil okoli 14.000 K škodo. To škodo je soproga Avšičeva popolnoma poravnala in Ambrozevi so zadovoljni in zopet ravno tako prijetelji, kot so bili pred tem nesrečnim dogodkom, in ni bilo ni med njimi sovraštva. Oboževalec je bil res piljan, ves zamazan, kot bi se vjal po blatu in se je zaletaval. Pijančevanje sicer ni njegova navada, pač pa je ona precej silna ženska in precej ostrih in gostih besedi. — Bila je tudi silno ljubosumna. Ker je oboževalec dne 4. junija v preiskovalnem zaporu priznal, da je zažgal in povedal, kako je to napravil, danes pa trdi, da ga morda preiskovalni sodnik ni dobro razumel je bil zaslišan tudi preiskovalni sodnik dr. Reinar. — Priča potrdi, da je oboževalec res po dolgem premišljevanju priznal. Na vprašanje, zakaj pa ni pogasil, mu je rekel, da je bilo že prepozno. Poudarjal pa je, da je to stori v jezi in pianosti. — V šupi je bila razna strelja in jako suha. — Sodišče je stavilo porotnikom štiri vprašanja in sicer prvo, glede požiga, in tri vprašanja radi hude škode in pianosti. Drž. pravdnik vzdržuje obtožnico, zagovornik pa poudarja, da je oboževalec po izreku številnih in različnih priče dober, trezen in zmeren človek. Zena, ki je prav za prav zakrivila celo nesrečo, je tudi popravila in poravnala Ambrozevim celo škodo in so z Ambrozevi prijatelji, kot so bili prej. Posledice so zbrisane, maščevanja ni. — Ker Avšič priznava ni alkoholič, takrat pa je pil razjarjen in lezen na ženo, ki ga je javno v gostilni ozmerjala, dva dni in gotovo ga je kot nevaljenega pijanca tako prevzela pijaca, da je res izgubil okno treznost in zavest, ki je potrebna za kvalifikacijo hudodelstva. Prosti porotnike, da zanikajo prvo vprašanje, naka-ropadajo vsa ostala vprašanja, če pa prvo vprašanje potrdijo, potem naj potrdijo še tretje in četrti, s čemur bo tudi pravici zadosteno. — Porotniki so prvo glavno vprašanje glede za

Dr. Alojzij Vrtačnik

naznanja, da je otvoril

odvetniško pisarno v Ljubljani

Lethovnova ulica št. 10. (poleg Kranjske hranilnice).

Lastni razstavní paviljon
na Ljubljanskem velikem semnju
od 3.-12. septembra 1921.

Združene papirnice
Vevče, Goričane in Medvode
delniška družba v Ljubljani

Telefon št. 1—67 (Ljubljana)

Brzjavni: Papirnice Vevče

Tačena centrala:

Papirnice v Vevčah, Pošta: D. M. v Polju pri Ljubljani. Postaja juž. žel.: Zaloy.

Papirnice v Vevčah, papirnice, tvornica celuloze in lesovine
v Goričanah in tvornica lesovine v Medvodah.

Mesečno proizvajanje 100 vagonov raznih vrst papirja:

Papir iz tkanine, brezlesni pismeni, pisarniški, tiskovni
in konceptni papir. Strojepisni, bankpost, karton in ri-
salni papir. Brezlesni dokumentni koncept-meliran, ne-
beljeni konceptni papir; srednjefini pisalni in tiskovni
papir, karton za dopisnice. Brzjavni svitki in papir
za naustnike (stročnice). Navadni tiskovni kuler in
papir za lepake v vseh barvah. — Rotacijski tiskovni
papir. — Ovojni papir iz čiste celuloze in navadni
ovojni papir.

AUTOMOBILI

MOTORJI

KOLESA

PNEVMATIKA - vsi deli in oprema
en gross en detail

J. GOREC,
Ljubljana, Gosposvetska c. 14.
Semeni: Pavillon H. števil. 250.

Nadmlinar

za k valjčnem mlinu 2 do 3 in pol vagonskim dnevnim in letnim
se za takoj išče.

Izvežbane moči, ki imajo večletno prakso naj vpošljeje
svoje oferte z navedbo dosedanjega službovanja, starosti, dru-
žinskih razmer in zahtevkom plače na Honigov valčni
parni mlin.

Havas & Forgacs, Topola, Bačka.

Zaloga pohištva

Karol Preis-a, v Mariboru, se je preselila
v Gosposko ulico št. 20. Pirhanova hiša

velika zaloga lesenega, želez-
nega in tapetniškega pohištva.

Ceniki na razpolago!

Na debelo! Eksport! Na drobno!

Dražba

7 toplokrvnih in 3 mrzlokrvnih žrebcev
se vrši dne 6. septembra 1921 ob 9. (deveti) uri na
jahalnici drž. žrebčarne na Selu pri Ljubljani, ter dne
9. septembra ob 9. (deveti) uri v drž. žrebčarišču na Brdu
pri Kranju, železniška postaja Kranj. 6 do 7 dvo- in
enoletnih žrebičkov mrzlokrvne pasme.

Vodstvo državne žrebčarne.

Raznovrstno Böhlerovo jeklo

na drobno in debelo 1 in pol
vagona zaloge, železne cevi
za vodovode, paro kanaliza-
cijo, (škotske) irske peči, be-
tonske železo dobavlja po
tovarniških dnevnih cenah
„PROMET“, tehn. ind. podjetje
LJUBLJANA.

Spretne šivilje

za fino perilo se pod zelo ugod-
nimi pogoji takoj sprejmejo.

„Triglav“

Izdelovalnica perila, Poljanski nasip 10.

Gumijevce cevi

za vodo; plin, zrak, vino, žganje,
spiralne za paro in visok pritisk
dalje: kavčukove plošče, vsako
vrsto asbesta, klingerita, ko-
noplje za vlaganje i. t. d. ima
trajno veliko zalogo

„PROMET“ tehn. ind. podjetje
Ljubljana.

Večja množina odpadkov

od belega papirja

se prodaja.

Porablivo zelo za mesarje,
delikatese itd.

Natančneje v upravi lista.

„Philligrafit“

siva barva proti rji
beli in črni email-lak, minij,
i. dr. barve, kristalni boraks,
naftalin in drugo. Kemikalije
v zalogi po jako nizkih cenah

„Promet“
tehn. industr. podjetje, Ljubljana.

Razpošiljalna Schwab & Bizjak LJUBLJANA, Dvorni trg 3.

Špecialna zaloga angleškega sukna,
dežnih plaščev in vseh krojaških
potrebščin. Promenadne, modne in
športne obleke, površniki, raglani
itd. itd. Konfekcija za gospode in
dečke ter moderna izdelava oblek
po meri v lastnem modnem salonu
po najnovejših krojih.

Solidne cene! Soliden izdelek!

Zunanja naročila se izvršujejo točno po poštnem
povzetju! Zahtevajte vzorce.

Razstava lastnih izdelkov na Ljub-
ljanskem velesejmu od 3. do 12. sep-
tembra 1921 (paviljon H št. 270).

Moji zapiski z Dunaja

Spisal: Emil Štefanovič

Novo! Cena 2 in 1/2 d. Novo!

Vedno velika izbira vseh vrst

**bombaža, sukanca,
kvačkanca, nogavic,**

za dame in gospode, ter galanterije

na debelo,

Karol Prelog, Ljubljana,

Sv. Jakoba nabrežje števil. 11.

Novo za otroke!

„MLADA GREDA“

Cena 40 kron.

ZVEZNA KNJIGARNA, Ljubljana

Wolfova ulica št. 1.

Pohištvo in tapetniška delavnica

spalne in jedilne sobe, pisarniške
opreme, fotole, klub garniture in
kuhinje po nizki ceni.

Brata Sever, Ljubljana, Kolizej.

Gospodarska cesta števil. 13.

MALENKOSTI!

Spisal Ivan Albrecht.

Cena 16 kron.

Izdala in založila

„Zvezna knjigarna“ v Ljubljani.

Naročajte in širite

JUGOSLAVIJO!

Krasna vila v Mariboru.

v najboljšem stanju, na najlepšem delu mestnega parka, 8 ml-
nut od središča mesta, enonadstropna, v vseh sobah parketna
tla,

1 stanovanje se lahko takoj zasede.
s 5 sobami, predsobo, kuhinjo, kopalno sobo s plinovo kurjavo,
sobo za posle, balkonom ter drugimi pritliklinami, velik vrt z
vodometi ter sadnim drevjem, hlevi za kokoši, (zidani in z
opeko kriti), vrt za sočivje in cvetličnjak
tako naproday.

Dopisi pod »Seltener Gelegenheitskauf« na g. direktorja
Schwarz, internacijska časopisna pisarna, Zagreb, Ilica 21.

Prvovrstna papirna trgovina
ter trgovina s pisalnimi in risalnimi
potrebščinami.

z oglasno in časopisno odpravo, kompletno opremljena, s
polnim blagovnim skladiščem, 50 let obstoječa, v sredini ve-
likega mesta v Sloveniji, z velikim krogom odjemalcev, velike
izlozbe in skladišča, je radi odstopitve posestnika od trgovine

tako naproday.

Dopise pod »Erstklassige Papierhandlung« na g. direktorja
Schwarza, internacijska časopisna pisarna, Zagreb, Ilica 21.

Cirkus „SLAVIJA“ iz Prage

v Lattermanovem drevoredu.

nudi občinstvu s svojim prvovrstnim programom najrazličnejše svetosti.

Sami češoslovaški artisti. — Najnovejši preizvodi. — Najboljši glumači.

12 konj. 36 oseb.

Otvoritveno naznanilo.

St. p. t. občinstvu vlijudno naznanjam, da sem otvoril pod

tvrdko:

Oblačilna industrija A. Kunc

Ljubljana, Gosposka ulica št. 7.

veliko konfekcijsko trgovino

z moškimi in deškimi oblačili.

Ker imam v zalogi izključno le lastne izdelke, jamči moje
ime in solidnost blaga in prvovrstni kroj. Kot prva roka pa
morem poslužiti tudi z izvanredno nizkimi cenami.

V zalogi imam lepe in dobre obleke iz volnenega blaga za
moške od K 900: naprej. Obleke iz pristnega angleškega
blaga K 2000.

Priporočam najvjudneje ogled kakovosti in cen mojega
blaga!

Z velespoštovanjem

A. Kunc.

Najnižje cene! ————— Najnižje cene!

VULKAN tvornica gumijevih izdelkov v Kranju

ETERNA GUMIJEVI PROJEKTI

VULKAN KRAJ

izdeluje

prvovrstne podpetnike.

Čisto domače podjetje!

Edina tvornica te stroke v Jugoslaviji.

Svečeno priznana kvaliteta.

RAZNAŠALCE

sprejme upravnštvo „Jugoslavije“ za Vodmatski okraj.
Zglasiti se je v upravnštvo lista.

Zahtevajte cenik

o založbi

„Zvezne knjigarne“ v Ljubljani

Wolfova ulica št. 1.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA Prešernova ulica št. 50, v lastnem poslopiju. LJUBLJANA

Brzjavni naslov: KREDIT LJUBLJANA. — Telefon št. 40 in 457.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vred-
nostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi
in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter ku-
ponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits i. t. d.